

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobkyně: **Y. A.**
zastoupená Organizací pro pomoc uprchlíkům
sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 4. 2020, č. j. OAM-632/ZA-ZA11-K03-2019,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 4. 2020, č. j. OAM-632/ZA-ZA11-K03-2019, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně podala u krajského soudu žalobu proti shora označenému rozhodnutí, kterým žalovaný zastavil řízení o žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Podanou žádost vyhodnotil jako nepřipustnou s tím, že ji žalobkyně podala opakovaně, aniž by uvedla nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jejího vlastního

zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení, a současně by tyto skutečnosti či zjištění svědčily o tom, že by žalobkyně mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že jí hrozí vážná újma podle § 14a téhož zákona [§ 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu].

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

2. Žalobkyně předně namítla, že byla v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zkrácena na svých právech. Její žádost neměla být vyhodnocena jako nepřijatelná dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, a řízení tak nemělo být zastaveno dle § 25 písm. i) téhož zákona. Rozhodnutí žalovaného napadá v celém rozsahu výroku.
3. Žalobkyně se domnívá, že jsou naplněny podmínky § 11a odst. 1 zákona o azylu, protože uvedla nové skutečnosti či zjištění, které bez jejího zavinění nebyly předmětem zkoumání důvodů v předchozím řízení, a které svědčí o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že jí hrozí vážná újma dle § 14a zákona o azylu.
4. Žalobkyně totiž v nyní již čtvrté žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla, že se zde stala obětí obchodování s lidmi. Stalo se tak za pomoci zprostředkovatelky, která žalobkyni kontaktovala v zemi původu. Žalobkyně byla pod záminkou přátelské výpomoci provdána za občana ČR a následně dovezena do ČR. Zde byla výhružkami, nátlakem a vydíráním nucena k práci v nočních klubech. Vydělané finanční prostředky musela odevzdávat po dobu 2 let svému manželovi či zprostředkovateli, která se tímto způsobem obohatila o částku až 1 milion Kč.
5. V předchozích žádostech o udělení mezinárodní ochrany výše uvedené nezmínila, protože nevěděla, že se jedná o azylově relevantní skutečnosti a také proto, že měla obavy z odplaty ze strany bývalého manžela a zprostředkovatelky. Žalobkyně se neorientovala v azylové proceduře, českém právním řádu nebo své pobytové situaci, neboť nikdy nezískala řádné vzdělání a neumí např. řádně číst a psát. Žalobkyni identifikovala jako oběť obchodování s lidmi a tedy zranitelnou osobu ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o azylu a čl. 21 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. června 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu, až pracovníce Organizace pro pomoc uprchlíkům (dále jen „OPU“) dne 25. 6. 2019 při poskytování právního poradenství. Pracovnice OPU následně kontaktovala organizaci La Strada z důvodu potřebné expertizy v problematice obchodování s lidmi a požádala ji o realizaci tzv. identifikačního rozhovoru. Výstupem identifikačního pohovoru byl přípis ze dne 10. 7. 2020, který vypracoval odborný sociální pracovník, Mgr. M. K., jenž žalobkyni identifikoval jako oběť obchodování s lidmi. Tento přípis je rovněž součástí správního spisu. Vzhledem k těmto skutečnostem pracovníci OPU instruovali žalobkyni k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a protože současně obdržela výjezdní příkaz s datem platnosti do 12. 7. 2019, podala žádost dne 11. 7. 2019, den před uplynutím platnosti výjezdního příkazu.
6. Žalobkyně spatřuje rozpor v postupu žalovaného, který se zabýval věrohodností uváděných skutečností, namísto posouzení přípustnosti opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Namítá zejména, že „[i]nformace uváděné ve vyjádření organizace La Strada po vzoru Chytré Horákyne přitom zohledňuje a nezohledňuje zároveň“ a žalovaný

na jedné straně sděluje, že se obsahem zprávy nezabývá, nicméně poté se ke zprávě vyjadřuje a zpochybňuje její věrohodnost, včetně věrohodnosti žalobkyně. Žalovaný měl dle žalobkyně posoudit, zda uvedla nové skutečnosti, a pokud se tak stalo, přistoupit k meritornímu posouzení žádosti.

7. Žalobkyně doplňuje, že pokud žalovaný zpochybnil výsledky identifikačního pohovoru či jeho validitu na základě toho, že zhodnocení nesplňuje jisté atributy (dle str. 7 napadeného rozhodnutí), měl možnost získat od právních zástupců žalobkyně doplňující informace o daném pohovoru, jeho metodice, kdo o jeho provedení požádal a tyto informace by mu byly poskytnuty. Pokud tak žalovaný neučinil, nemůže absence těchto informací jít ke škodě žalobkyni.
8. Žalovaný měl v prvním kroku rozhodnout o přípustnosti nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany dle § 10a ve spojení s § 11 a odst. 1 zákona o azylu. Neměl nicméně posuzovat věrohodnost, protože to je již součástí vlastního meritorního posouzení, přičemž i to musí probíhat metodologicky lépe, než jak učinil žalovaný. Otázka věrohodnosti může být dle žalobkyně při posuzování přípustnosti opakované žádosti relevantní pouze tehdy, je-li nevěrohodnost zjevná na první pohled. To ale nemůže být případ žalobkyně, která ke své žádosti přiložila odborné stanovisko nevládní organizace, jež se problematikou obětí obchodování s lidmi dlouhodobě zabývá. Pokud se žalovaný chtěl zabývat otázkou věrohodnosti, měl žádost shledat přípustnou a přistoupit k jejímu meritornímu posouzení. Žalobkyně dále namítá, že žalovaný se sám k nově uvedeným skutečnostem vyjadřuje, čímž seznává, že se jedná o nové skutečnosti způsobilé pro meritorní posouzení. Žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany tedy neměla být vyhodnocena jako nepřipustná.
9. Žalobkyně z výše uvedených důvodů navrhuje, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného k žalobě

10. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že nesouhlasí s obsahem žaloby a považuje ji za neopodstatněnou. Při rozhodování vzal v úvahu všechny tvrzené skutečnosti a v napadeném rozhodnutí se s nimi dostatečně vypořádal. Žalovaný je přesvědčen, že dostatečně zjistil skutkový stav, který umožňoval vydat rozhodnutí, a opatřil si dostatečně aktuální informace o zemi původu. Žalovaný nepovažuje napadené rozhodnutí za vadné, nesprávné či nezákonné.
11. Žalobkyně měla dle žalovaného možnost se seznámit se všemi informacemi o zemi původu, které si žalovaný obstaral pro rozhodnutí ve věci. Žalovaný na základě hodnocení informací sdělených žalobkyní uzavřel, že žalobkyni nehrozí nebezpečí pronásledování z azylově relevantních důvodů nebo skutečné nebezpečí vážné újmy. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je dle žalovaného jasně seznatelné, na základě jakých podkladů zastavil řízení dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.
12. Žalovaný se následně vyjadřuje k důvodu žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany. Uvádí, že předestřený příběh o odjezdu z vlasti a sexuálním otroctví v ČR neodpovídá žádnému důvodu uvedenému ve všech třech předcházejících žádostech. Žalovaný tedy neměl důvod se domnívat, že žalobkyně je zranitelnou osobou. Za důvodnou žalovaný nepovažuje ani argumentaci, že tuto skutečnost měl prověřit jen na základě toho, že žalobkyně pochází z Nigérie. Žalobkyně přitom měla možnost při

- osobním pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvést všechny skutečnosti, které považovala za potřebné, nenaznačila však žádné potíže. Žalovaný se proto domnívá, že nepochybil, pokud vycházel ze současných i předchozích skutkových zjištění, potvrzených žalobkyní při osobním pohovoru.
13. Žalovaný se rovněž vyjádřil ke svému hodnocení žalobkyní navrhovaného důkazu - zprávy nevládní neziskové organizace La Strada o.p.s. Žalovaný odkazuje zejm. na str. 3, 6, 7 a 8 napadeného rozhodnutí a na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 - 71, ve kterém se připouští možnost odmítnutí provedení důkazu z důvodu jeho nevěrohodnosti, případně irelevantnosti. Žalovaný uvedl, že je poté na soudu, jak o této záležitosti rozhodne.
 14. V předchozích žádostech o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně uváděla jako důvod snahu legalizovat svůj pobyt v ČR a obecnou obavu ze zabití v zemi původu, aniž by věděla, proč by ji měl někdo zabít. V aktuální žádost poté uvedla obavu, že se opět stane předmětem obchodování s lidmi a strach z výhrůžek ze strany zprostředkovatelky či bývalého manžela.
 15. Žalovaný neshledal žalobkyni za zranitelnou osobu, protože v průběhu správního řízení neuvedla žádné skutečnosti, z nichž by plynulo, že byla nucena poskytovat sexuální služby pod nátlakem a že by byla obětí obchodování s lidmi, kromě předmětné zprávy La Strada. Žalobkyně také neprokázala, proč by měla být vystavena pronásledování z důvodů dle § 12 zákona o azylu nebo že by jí měla hrozit vážná újma dle §14a téhož zákona.
 16. Žalovaný se proto nedomnívá, že by porušil ustanovení žalobkyní uvedených právních předpisů. Žalobkyně v průběhu řízení neuváděla žádné nové důvody pro řízení o opakované žádosti a má tak za to, že v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal tvrzené skutečnosti. Žalovaný následně v podrobnostech odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na správní spis. Žalovaný navrhuje, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
 17. Žalobkyně na toto vyjádření reagovala replikou, ve které sdělila, že trvá na svém přesvědčení, žalovaný nezohlednil všechny rozhodné skutečnosti, protože nezohlednil zprávu organizace La Strada. Žalobkyně následně zopakovala názor, že žalovaný měl nejprve posoudit, zda jsou dány nové skutečnosti a až následně se zabývat otázkou věrohodnosti těchto skutečností. Předmětná zpráva je přitom dle žalobkyně rozhodnou novou skutečností, která zakládá přípustnost její v pořadí již čtvrté žádosti. Žalovaný je dle žalobkyně nekonzistentní ve svém postupu, když tvrdí, že nové skutečnosti nenastaly, ale přesto se k nim vyjadřuje a hodnotí jejich věrohodnost. Závěr žalovaného také nemůže obstát s ohledem na judikaturu Ústavního soudu a NSS, protože je běžným jevem, že žadatelé, jejichž azylové důvody jsou spojeny s některým ze společenských tabu, nesdělí své důvody při prvním a často ani při opakovaném kontaktu se správními orgány (nález Ústavního soudu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16). Žalobkyně nesdělila své důvody žalované kvůli studu a obavě z odplaty manžela a zprostředkovatelky a také protože si dlouhá léta nebyla vědoma, že dané skutečnosti mohou být azylově relevantní.
 18. Žalobkyně se v replice vyjadřuje hodnocení věrohodnosti předložené zprávy žalovaným. Žalobkyně nad skutečnosti již uvedené v žalobě odkazuje na rozsudek NSS ze dne 25. 6. 2019, č. j. 4 Azs 62/2018 - 57, ve kterém soud posuzoval hodnocení věrohodnosti zprávy

organizace La Strada krajským soudem. Nebyl-li důkaz proveden, nemůže být shledán za nevěrohodný, jelikož vyslovení nevěrohodnosti je výsledkem hodnocení zprávy. Nelze totiž předem hodnotit pravdivost a věrohodnost důkazů, které nebyly provedeny. Tyto závěry lze aplikovat i v projednávané věci, protože obdobně jako nelze hodnotit věrohodnost důkazů, které nebyly provedeny, nelze hodnotit věrohodnost podkladů, které nebyly zohledněny. Opačný postup by byl možný pouze tehdy, bylo-li by na první pohled zřejmé, že jde o důkazy zcela irrelevantní nebo zcela zfalšované a tudíž nevěrohodné. To ale není případ žalobkyně, která proto trvá na svém přesvědčení, že žalovaný postupoval nezákonným způsobem, když nezohlednil předloženou zprávu jako podklad pro napadené rozhodnutí.

IV. Ústní jednání

19. Během soudního jednání konaného dne 9. 6. 2021 zástupkyně žalobkyně uvedla, že odkazuje na písemné znění žaloby a repliky k vyjádření žalovaného a následně shrnula podstatu projednávané věci. Žalobkyně rozporuje postup žalovaného, který místo toho, aby se zabýval otázkou přípustnosti nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany, se zaměřil na zpochybnění věrohodnosti uváděných skutečností. Žalobkyně nesouhlasí se způsobem, kterým se žalovaný vypořádal s výsledkem identifikačního pohovoru, kdy na jedné straně žalovaný uvádí, že se obsahem zprávy organizace La Strada nebude zabývat, přičemž posléze se k obsahu zprávy vyjadřuje a zpochybňuje jeho věrohodnost a tím i celkovou věrohodnost žalobkyně. Žalovaný měl dle žalobkyně posoudit, zda uvedla nové skutečnosti, a pokud se tak stalo, přistoupit k meritornímu posouzení žádosti. Až následně se mohl zabývat otázkou věrohodnosti, nicméně musel by to učinit o poznání komplexněji, než jak učinil v napadeném rozhodnutí. Pokud žalovaný zpochybňuje výsledky identifikačního pohovoru, měl možnost získat doplňující informace od právních zástupců žalobkyně nebo měl kontaktovat samotnou organizaci La Strada a opatřit si potřebné informace od této organizace. Žalovaný činí závěr o nevěrohodnosti na základě vlastních zcela obecných úvah o tom, jak běžně dochází k obchodování s lidmi a jaké jsou postupy či motivace pachatelů. Protože azylový příběh žalobkyně do této typické kauzistiky nezapadá, vyvozuje z toho žalovaný závěr o její celkové nevěrohodnosti. Žalovaný pro svůj závěr nicméně nepoužil ani jednu zprávu o zemi původu žalobkyně, která by se věnovala tématu obchodování s lidmi. Zástupkyně žalobkyně následně shrnula, že žalovaný nepostupoval správně, pokud odmítl meritorně posoudit opakovanou žádost žalobkyně, následně ji ale v části meritorně posuzuje, a to způsobem, který nelze považovat za přezkoumatelný. Napadené rozhodnutí by mělo být zrušeno, aby mohla být žádost žalobkyně řádně posouzena, včetně řádného posouzení zprávy organizace La Strada.
20. Pověřená pracovnice žalovaného odkázala na vyjádření k žalobě a napadené rozhodnutí. Zároveň zdůraznila, že žalovaný se velmi podrobně vypořádal s věrohodností žalobkyně. Pověřená pracovnice žalovaného uvedla, že v případě obětí obchodování s lidmi se jedná o tak zásadní zásah do integrity člověka, že není možné, že by si žalobkyně mohla myslet, že jí tvrzené jednání mohlo být v pořádku. Žalobkyně měla v průběhu 10 let, kdy již pobývá na území ČR, řadu příležitostí dané skutečnosti sdělit státním orgánům. Pokud žalobkyně namítá, že neměla možnost dosáhnout řádného vzdělání, je dle pověřené pracovnice žalovaného otázkou, zda nebyla do tohoto příběhu vmanipulována.
21. Zástupkyně žalobkyně se následně vyjádřila k otázce položené pověřenou pracovnící

žalovaného, proč skutečnost, že se stala obětí obchodování s lidmi, nesdělila již dříve. Tímto důvodem je stud žalobkyně na základě traumatické zkušenosti. Není proto překvapivé, že žalobkyně tyto skutečnosti i při opakovaném kontaktu nesdělila. Žalobkyně skutečnost, že se stala obětí obchodování s lidmi, sdělila OPU až po půl roce intenzivní práce v zařízení pro zajištění cizinců, kdy bylo možné vybudovat vzájemnou důvěru na základě každotýdenních konzultací. Druhým důvodem je strach žalobkyně vycházející z tradičních nigerijských magických praktik, který ji vnitřně bránil sdělení předmětných skutečností. Pověřená pracovnice žalovaného k tomu uvedla, že strach žalobkyně rozporován není, podstatná je existence dvou různých časově nesouladných příběhů.

22. Krajský soud následně konstatoval podstatný obsah správního spisu. K dotazu soudu, zda žalovaný disponuje informacemi, jak dochází k procesu obchodování s lidmi, pověřená pracovnice žalovaného uvedla, že ona sama tuto praxi nezná a předpokládá, že pokud žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že se tak v případě žalobkyně nestalo, měl k tomu nezbytné podklady nebo se jedná o obecně známou praxi. K dotazu soudu, co žalovaný zamýšlel svým výrokem na str. 7 napadeného rozhodnutí „*i při znalosti činnosti zmíněné organizace*“, uvedla, že ani tuto skutečnost ona osobně není schopna sdělit.
23. Žalobkyně na dotaz soudu, co se změnilo, že nyní po zhruba 10 letech pobytu v ČR uvedla skutečnost, že byla obětí obchodování s lidmi, stručně uvedla, že měla strach, nicméně nyní jej nemá, protože nyní je volná a např. není bita. Zástupkyně žalobkyně k tomu závěrem doplnila, že zprostředkovatelka, která jí hrozila pomstou, se již nenachází na území ČR, a proto se žalobkyně nyní cítí svobodnější.

V. Posouzení věci krajským soudem

24. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Žalobu shledal důvodnou.
25. Žalobkyně podala dne 11. 7. 2019 opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Žalovaný napadeným rozhodnutím rozhodl, že opakovaná žádost je nepřípustná dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a řízení proto zastavil dle § 25 písm. i) zákona o azylu.
26. V projednávané věci je posuzována v pořadí již čtvrtá žádost o udělení mezinárodní ochrany ze strany žalobkyně a jde tak o třetí opakovanou žádost. Krajský soud na tomto místě stručně shrnuje řízení o předešlých žádostech. První žádost o udělení mezinárodní ochrany podala žalobkyně dne 8. 3. 2011. Jako důvod této žádosti uvedla snahu najít svého manžela, protože neví, kde se nachází, a do vlasti se nemůže vrátit, protože se jí rodina zřekla. Žalovaný jí neudělil žádnou z forem mezinárodní ochrany a následnou žalobu proti rozhodnutí žalovaného zdejší soud zamítl rozsudkem ze dne 20. 12. 2020, č. j. 32 Az 3/2012 - 49. Kasační stížnost žalobkyně NSS odmítl pro nepřijatelnost usnesením ze dne 14. 3. 2013, č. j. 4 Azs 6/2013 - 26. Druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně podala dne 20. 9. 2013. V této první opakované žádosti uvedla jako důvod skutečnost, že její vízum vypršelo a nechce se vrátit do vlasti, protože by ji tam zabili. Žalovaný shledal žádost nepřípustnou a řízení zastavil. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Krajský soud v Ostravě zamítl rozsudkem ze dne 25. 3. 2015, č. j. 61 Az 5/2014 - 36. Následnou kasační stížnost NSS rovněž odmítl usnesením ze dne

1. 9. 2015, č. j. 8 Azs 68/2015 - 37. Třetí žádost o udělení mezinárodní ochrany podala žalobkyně dne 21. 2. 2014 a také její druhou opakovanou žádost shledal žalovaný nepřipustnou a řízení o ní zastavil. Žalobu proti rozhodnutí žalovaného žalobkyně v tomto případě nepodala.
27. Žalobkyně se narodila dne 22. 5. 1986 v Nigerijské federativní republice, je křesťanského vyznání a nebyla příslušnicí žádné politické strany. Před svým odjezdem do ČR se žalobkyně provdala za občana ČR, v současné době je rozvedená a nemá žádné děti. Na poslední místo, kde pobývala před svým odjezdem ze země původu, si již nevzpomíná.
28. Jako důvod pro podání v pořadí třetí opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 11. 7. 2019 žalobkyně uvedla následující skutečnosti. Žalobkyně chce předně zůstat v ČR, protože nemá vízum a žádá proto, aby zde mohla žít. Žalobkyně více při příležitosti poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu neuvedla, nicméně již při podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 11. 7. 2019 avizovala v přiloženém průvodním dopise prostřednictvím svého právního zástupce (OPU) doložení zprávy vypracované organizací La Strada, v níž bude vyloženo, že se žalobkyně stala v době své cesty do ČR obětí trestného činu obchodování s lidmi.
29. Právní zástupce žalobkyně tak učinil dne 23. 7. 2019, kdy doručil *doplnění žádosti o mezinárodní ochranu* spolu se zmíněnou zprávou organizace La Strada. Z předmětné zprávy se podává, že žalobkyně byla v zemi jejího původu oslovena zprostředkovatelkou (sestrou své přítelkyně), která jí nabídla možnost odcestovat do Evropy. Zprostředkovatelka pobývala dlouhodobě v ČR a žalobkyni sdělila, že je zde život mnohem lepší a zasloužila by si odejít z nuzných poměrů, v nichž žije, a zabezpečit budoucnost sobě i své rodině. Žalobkyně byla v roce 2009 provdána za občana ČR a následně dopravena do ČR, kde jí bylo oznámeno, že zprostředkovatelce dluží peníze za vyřízení pobytu, letenek a ubytování a bude muset tento dluh splatit. Na žalobkyni byl vyvíjen nátlak, byla jí odpírána strava, bylo jí vyhrožováno vyhozením na ulici v mrazu, deportací či vymáháním dluhu po její rodině. Žalobkyně proto začala vykonávat práci, již jí určila zprostředkovatelka, tedy práci v nočním klubu. Ze zprávy proto vyplývá, že žalobkyně byla s příslibem bezplatné přátelské pomoci zlákána a dopravena do ČR, kde bylo zneužito jejího omylu, tísně a závislosti, aby jí pod pohrůzkou těžké újmy bylo užito k nuceným pracím, a došlo tak k naplnění skutkové podstaty trestného činu obchodování s lidmi dle § 168 odst. 2 písm. a), e), popř. odst. 3 písm. a), c), d) a odst. 4 písm. b) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Značné riziko může představovat i propojení zprostředkovatelky na nejbližší sociální okolí žalobkyně v zemi původu. Zprostředkovatelka dle znalosti žalobkyně zobchodovala stejným způsobem i další ženy pocházející z Nigerijské federativní republiky a žalobkyni opakovaně vyhrožovala. Žalobkyně se proto domnívá, že zprostředkovatelka v důsledku vysokých příjmů z výše popsané trestné činnosti disponuje značným vlivem a učiněné výhrůžky by uskutečnila, což by mohlo pro žalobkyni znamenat nejen exkomunikaci, ale i přímé ohrožení života.
30. Žalovaný ve svém rozhodnutí shledal zprávu organizace La Strada nevěrohodnou a s ní současně i celkový azylový příběh žalobkyně. Žalovaný k závěru o nevěrohodnosti azylového příběhu dospěl na základě porovnání rozličných tvrzení žalobkyně v jednotlivých žádostech o udělení mezinárodní ochrany, počínaje první ze dne 8. 3. 2011, a v důsledku pochyb o tom, že se žalobkyně skutečně stala obětí obchodování s lidmi. Žalovaný tedy uvádí, že se nejedná o nové skutečnosti a žalobkyně tyto informace znala již v průběhu řízení o první žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 8. 3.

2011. Žalobkyně proto měla dle žalovaného možnost i povinnost uvést tyto nové skutečnosti již tehdy.

31. Žalovaný považuje nově uvedené skutečnosti za nevěrohodné, protože se domnívá, že se žalobkyně vůbec nestala obětí trestného činu obchodování s lidmi. Žalovaný shledává rozpor zejm. ve zvoleném způsobu dopravy žalobkyně do ČR, který se jeví složitým a finančně nákladným. Žalobkyně rovněž dle žalovaného potvrdila, že ještě před svatbou měla k dispozici svůj cestovní pas a mohla tak při splnění vízových povinností kdykoliv vycestovat bez potřeby sňatku s cizincem [občanem ČR, pozn. soudu] a přes rok vyčkávat na zařízení cesty do ČR. Žalovaný také popisuje, že žalobkyně nebyla (jak bývá naopak typické pro oběti obchodování s lidmi) doprovázena, kontrolována a měla k dispozici svůj cestovní pas. Žalobkyně současně byla po dobu několika měsíců ubytována v pražském hotelu na veřejném místě, což žalovaný považuje za rozporné s tvrzením žalobkyně, že byla po svém příjezdu do ČR vydírána a bylo jí vyhrožováno. V té souvislosti žalovaný odkazuje na výpověď žalobkyně v řízení o první žádosti o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedla, že měla manžela ráda, platil za ni ubytování v hotelu, a když se ztratil, aktivně jej hledala, protože s ním chtěla nadále žít. Žalovaný považuje za vyloučené, aby oběť obchodování s lidmi takto hovořila o osobě, která ji měla vyhrožovat a zneužívat k výdělečné činnosti. Za nelogické považuje žalovaný i žalobkyní tvrzené skutečnosti o důvodu a průběhu rozvodu s bývalým manželem.
32. Krajský soud shledal, že žalovaný v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany pochybil, pokud s žalobkyní neprovedl pohovor dle § 23 zákona o azylu. Žalovaný tuto povinnost v případě opakované žádosti nemá, není-li pohovor nezbytný ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Žalovaný tak v napadeném rozhodnutí uvedl, že pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebyl s žalobkyní proveden, protože jde o opakovanou žádost a jeho provedení nebylo zapotřebí ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Žalobkyně navíc přiložila ke své žádosti několik písemných vyjádření.
33. Krajský soud se s tímto závěrem neztotožňuje a považuje jej za protichůdný s následným hodnocením zprávy La Strada a celkového azylového příběhu žalobkyně za nevěrohodné ze strany žalovaného. Pokud by v projednávané věci byl zjištěn skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, nevystaly by v řízení o žalobě proti napadenému rozhodnutí pochybnosti o obsahu zprávy organizace La Strada, resp. o její relevanci a věrohodnosti pro účely žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný na str. 7 napadeného rozhodnutí uvádí, že „[...] aby mohl takové posouzení situace žadatelky přijmout jako relevantní pro správní řízení, je nutné, aby zhodnocení splňovalo jisté atributy, především pak kdo, kdy a z jakého důvodu o posouzení požádal, označení osoby, která pohovor se jmenovanou provedla, její kvalifikaci pro takové hodnocení, na základě jakých údajů či metod se dospělo k závěru, že se jedná o oběť s obchodování s lidmi.“ Žalovaný současně vymezuje na stejné straně napadeného rozhodnutí další pochybnosti, které má ohledně skutečností tvrzených žalobkyní ve správním řízení a v řízeních o předchozích žádostech o oddělení mezinárodní ochrany. Citovat lze např. závěr žalovaného, že „[...] o věrohodnosti žadatelčiny výpovědi pro organizaci La Strada (po více jak 10 letech pobytu v ČR a dvou pravomocných odsouzeních k trestu vyhoštění z území ČR) má zásadní pochybnosti, a proto ani tuto zprávu nemůže přijmout jako důkaz [...]“. Žalovaný se v podobném duchu vyjadřuje i na jiných místech napadeného rozhodnutí, ve kterém sice podává rozsáhlý přehled nesrovnalostí vyplývajících z žadatelčiny výpovědi (srov. zejm.

bod 31 odůvodnění rozsudku), značné množství těchto závěrů je ale spekulativního charakteru v podobě domněnek žalovaného.

34. Odůvodnění spekulativního charakteru, které odráží pouze názor orgánu posuzujícího žádost o udělení mezinárodní ochrany na to, jak se určité události měly uskutečnit, je v rozporu s principem nezávislého a individuálního hodnocení žádosti, pokud tento názor není učiněn na podkladu nestranných, spolehlivých a objektivních zdrojů (viz rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70). Odkázat lze rovněž na rozsudek Soudního dvora ze dne 2. 12. 2014, *A, B a C*, C-148/13 až C-150-13, EU:C:2014:2406, v němž se Soudní dvůr zabýval problematikou tzv. stereotypních představ (*stereotyped notions*) jako východiska pro ověření výpovědi žadatele (v dané věci ve vztahu k žadatelům homosexuální orientace). Konstatoval, že „[i] když dotazování na základě stereotypních představ může být pro příslušné orgány užitečné za účelem tohoto posouzení, nesplňuje nicméně posuzování žádostí o přiznání postavení uprchlíka pouze na základě stereotypních představ spojovaných s homosexuály požadavky ustanovení uvedených v předcházejícím bodě v tom, že těmto orgánům neumožňuje zohlednit individuální a osobní situaci dotyčného žadatele o azyl.“ Analogicky lze uvedené aplikovat i na stereotypní představy o běžné praxi obchodování s lidmi, tak jak to činí a popisuje žalovaný v napadeném rozhodnutí. Opírá-li totiž žalovaný své závěry o popis způsobu, jakým má běžně docházet k obchodování s lidmi, pak je nezbytné, aby učinil součástí podkladů pro vydání rozhodnutí zprávu či jiný dokument, který tuto běžnou praxi popisuje, tak aby bylo zřejmé, z čeho ve svých závěrech vycházel. Krajský soud neměl v projednávané věci možnost, jak ověřit žalovaným učiněná tvrzení o způsobu, jak probíhá obchodování s lidmi, a napadené rozhodnutí je proto v dotčených částech nepřezkoumatelné.
35. Pokud žalovaný shledal rozpory v jednotlivých výpovědích žalobkyně na základě porovnání aktuální výpovědi s výpověďmi v předchozích řízeních o žádostech o udělení mezinárodní ochrany a rovněž s tím, jak běžně dochází k obchodování s lidmi, měl zároveň tím spíše provést s žalobkyní pohovor, při němž by měl možnost konfrontovat žalobkyni se zjištěnými nesrovnalostmi. Až na základě takto učiněných zjištění lze poté přezkoumatelným postupem vypořádat, zda se skutečně jedná o nesrovnalosti, které mohou vést k závěru o nevěrohodnosti tvrzených skutečností, a tím i celkového azylového příběhu žalobkyně.
36. Dovozuje-li žalovaný nevěrohodnost z toho, že zpráva organizace La Strada nesplňuje jisté atributy, tedy neobsahuje „kdo, kdy a z jakého důvodu o posouzení požádal, označení osoby, která pohovor se jmenovanou provedla, její kvalifikaci pro takové hodnocení, na základě jakých údajů či metod se dospělo k závěru, že se jedná o oběť obchodování s lidmi“, musí krajský soud přisvědčit žalobkyni, že žalovaný měl možnost tyto informace získat, a to přímo od žalobkyně, pokud by s ní provedl pohovor, či následně od jejích právních zástupců. Soubor žalovaným uvedených skutečností lze skutečně považovat za podstatné pro hodnocení zprávy organizace La Strada za (ne)věrohodnou. Nepřistoupil-li žalovaný ke zjištění jím samotným zdůrazněných informací, i tímto krokem pochybil, neboť nezjistil skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti (nebo se o to minimálně ani nepokusil).
37. Krajský soud zde vycházel také z rozsudku ze dne 13. 9. 2019, č. j. 6 Azs 66/2017 - 49, kterým NSS zrušil rozsudek krajského soudu včetně rozhodnutí žalovaného, protože ten neprovedl pohovor s žalobkyní, kterou bylo potencionálně možné zařadit mezi tzv. zranitelné osoby, a existovala možnost, že osobní pohovor by mohl objasnit rozpory

v jejich výpovědích. NSS v předmětném rozsudku uvedl, že „[o]d žalovaného nelze vyžadovat provedení plnohodnotného posouzení u opakovaných žádostí, které spadají pod § 11a odst. 1 zákona o azylu. Pokud však v řízení vzniknou pochybnosti o věrohodnosti tvrzení žadatele, kterého lze považovat za zranitelnou osobu, a tento trvá na objasnění tvrzených skutečností v osobním pohovoru, je potřeba k tomu přihlédnout. I v rámci předběžného zhodnocení věrohodnosti u opakovaných žádostí by žalovaný měl vzít v úvahu konkrétní okolnosti případu žadatele, a to zejména jeho případnou zranitelnost.“ Obdobná situace dle krajského soudu nastala i v projednávané věci, v níž žalovaný rovněž shledal azylový příběh žalobkyně jako nevěrohodný, a zároveň se jedná o osobu, která může spadat do kategorie tzv. zranitelných osob, neboť se mohla stát obětí obchodování s lidmi. Tomu není dle názoru krajského soudu na překážku, že žalobkyně v projednávané věci výslovně o provedení pohovoru nežádala, a to protože takový akt ze strany žadatele § 23 zákona o azylu nepředvídá. Krajský soud proto uzavírá, že pokud žalovaný neprovedl s žalobkyní pohovor dle § 23 zákona o azylu, nezjistil skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a porušil tak § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s. ř.“).

38. Soud rovněž shledal důvodnou námitku žalobkyně stran samotného postupu žalovaného při posouzení zprávy organizace La Strada jako nevěrohodné. Žalobkyně namítla, že žalovaný na jedné straně sděluje, že se obsahem zprávy nezabývá, současně se však ke zprávě vyjadřuje a zpochybňuje její věrohodnost. Soud shledal tento postup v rozporu s § 50 odst. 4 s. ř., protože žalovaný nezahrnul zprávu organizace La Strada mezi podklady pro vydání rozhodnutí. Žalovaný uvedl na str. 8 napadeného rozhodnutí, že zprávu nezařadil mezi podklady, protože vyložil, že žalobkyně ve skutečnosti nebyla obětí obchodování s lidmi a považoval za nadbytečné se jí zabývat. Závěr o nevěrohodnosti je však již výsledkem hodnocení důkazu dle § 50 odst. 4 s. ř. Hodnotí-li proto žalovaný některý z důkazů navržený účastníkem řízení, musí tento návrh zahrnout mezi podklady. Žalovaný nezahrnul zprávu organizace La Strada mezi podklady, ačkoliv ji podrobil zevrubnému hodnocení, na jehož základě vyvodil závěr o její nevěrohodnosti. Tím zatížil řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany vadou, jež může mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí (*per analogiam* srov. rozsudek NSS ze dne 25. 6. 2019, č. j. 4 Azs 62/2018 - 57, dle kterého nemůže být důvodem pro odmítnutí provedení navrženého důkazu jeho nevěrohodnost).
39. Soud se nicméně již neztotožňuje s další částí této námítky, že žalovaný měl shledat žádost přípustnou, pokud chtěl posuzovat její věrohodnost, protože její hodnocení je již součástí meritorního posouzení. Dle § 11a odst. 1 písm. a) zákona o azylu ministerstvo posuzuje v případě opakované žádosti její přípustnost, tedy zda žadatel uvedl nebo se objevil nové skutečnosti nebo zjištění, které
- a) *nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a*
 - b) *svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.*
40. Případný závěr o tom, že nebyla naplněna zejm. podmínka uvedená pod písm. b) příslušného ustanovení, a opakovaná žádost je tak nepřípustná, lze bezpochyby učinit i na základě úsudku o nevěrohodnosti např. právě účastníkem navržených důkazů, pokud je však postaveno na jisto, že žalobcem tvrzené důvody nesvědčí o možnosti

pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a téhož zákona. V předchozích bodech odůvodnění rozsudku krajský soud vyložil, proč se tak v projednávané věci nestalo, a bude na žalovaném, aby v dalším řízení odstranil pochybnosti o zjištěném skutkovém stavu a zákonným způsobem se vypořádal se zprávou organizace La Strada.

41. Krajský soud zároveň podotýká, že uvedené závěry nepředurčují, zda azylový příběh žalobkyně je či není důvěryhodný, stejně jako to, zda žalovaný měl či neměl posoudit opakovanou žádost jako přípustnou. Tento závěr ostatně nebylo možné přezkoumatelným způsobem učinit, protože žalovaný nezjistil skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, neučinil součástí podkladů pro vydání rozhodnutí dokument, který by popisoval způsoby, kterými běžně dochází k obchodování s lidmi, a nezařadil zprávu organizace La Strada mezi podklady pro vydání rozhodnutí. V dalším řízení bude tedy na žalovaném, aby dané nedostatky odstranil, a vydal přezkoumatelné rozhodnutí o opakované žádosti.

VI. Závěr a náklady řízení

42. Krajský soud z výše uvedených důvodů zrušil napadené rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je správní orgán v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 1, 4 a 5 s. ř. s.).
43. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalobkyně, které by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení neuplatnila.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 14. června 2021

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce